

Szkolny Program Profilaktyki

Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 3 w Sosnowcu

1. Założenia programu

W okresie szybkiego rozwoju cywilizacji ważnym zadaniem szkoły jest wyposażenie dzieci młodzieży w wiedzę i umiejętności umożliwiające podejmowanie działań przeciwdziałających współczesnym zagrożeniom oraz kształtowanie czynnej postawy wobec własnego losu - planowania i podejmowania działań na rzecz własnego zdrowia i rozwoju.

Szkolny program profilaktyki stanowi integralną część Programu Wychowawczego Szkoły, jest spójny z treściami nauczania oraz realizowanymi w ramach ścieżki prozdrowotnej i wychowania do życia w rodzinie.

2. Cele programu:

Kształtowanie osobowości młodego człowieka, który potrafi poradzić sobie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia. Ma poczucie własnej wartości i jest odpowiedzialny za własne zdrowie.

3. Miejsce realizacji programu

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 3
Sosnowiec ul. Piłsudskiego 114

4. Czas trwania projektu

Od września 2013 do czerwca 2017

5. Odbiorcy programu

- Uczniowie gimnazjum i liceum ogólnokształcącego
- Nauczyciele
- Rodzice

Wstępna identyfikacja problemu

Diagnoza środowiska szkolnego opierała się na:

- obserwacjach dyrektora, nauczycieli, wychowawców, pedagoga i psychologa szkolnego,
- rozmowach z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- ankietach i innych formach ewaluacji efektów pracy dydaktycznej i wychowawczej.

Wskazała ona na następujące obszary problemowe:

- **trudności szkolne** – wynikające z nieumiejętności efektywnego uczenia się, trudności w organizowaniu przez uczniów pracy, niskiej motywacji oraz dużego poziomu stresu szkolnego.
- **częste nieobecności niektórych uczniów** na zajęciach w szkole,
- **zachowania szkodliwe** – sięganie po używki np. papierosy, alkohol i inne substancje psychoaktywne, nadmierne odchudzanie się itp.

Analiza problematyki pojawiających się problemów pozwoliła na wyłonienie trzech ważnych obszarów potrzeb i problemów uczniów, które wymagają działań profilaktycznych.

Obszar I – Profilaktyka niepowodzeń szkolnych.

Głównym celem tego obszaru jest zapobieganie niepowodzeniom szkolnym uczniów poprzez stworzenie im takich warunków edukacyjnych, które umożliwią rozwój ich funkcji poznawczych zgodnie z ich możliwościami.

Zakładamy, że poprzez działania motywujące uczniów do uczenia się, szeroką ofertę edukacyjną, pomoc w radzeniu sobie ze stresem oraz dostarczanie im wiedzy na temat technik efektywnego uczenia, planowania czasu i dobrej organizacji pracy, uczniowie mają większą szansę na rozwijanie swoich możliwości intelektualnych. Szczególną uwagę poświęcimy również monitorowaniu nieobecności uczniów w ścisłej współpracy z rodzicami. Niezbędna w tych działaniach jest systematyczna współpraca wychowawców z rodzicami, rodziców z wychowawcami, oraz z całym gronem pedagogicznym, a w sytuacjach problemowych współpraca z pedagogiem i psychologiem szkolnym.

Cele ogólne:

- Motywowanie uczniów do nauki.
- Wyposażanie uczniów w umiejętności efektywnego uczenia się, planowania i organizacji pracy.
- Wspieranie uczniów z trudnościami szkolnymi.
- Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem szkolnym.
- Systematyczne monitorowanie nieobecności uczniów przez wychowawców i rodziców.
- Diagnozowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych uczniów.

Obszar II – Pozytywne wzorce dojrzałego funkcjonowania w rodzinie, grupie i społeczeństwie.

Zadaniami w tym obszarze są:

- kształtowanie poczucia oparcia w rodzinie i wartości wyniesionych z domu,
- kształtowanie umiejętności umożliwiających rozpoznawanie i wyrażanie osobistych możliwości, potrzeb, zachowań i postaw w sytuacjach społecznych,
- kształtowanie umiejętności umożliwiających skuteczne komunikowanie się z innymi ludźmi.

Cele ogólne:

- Motywowanie uczniów do kształtowania prawidłowych relacji z rówieśnikami, dorosłymi,
- Wyposażenie uczniów w umiejętność skutecznego komunikowania się.
- Wspieranie uczniów w planowaniu kariery szkolnej i zawodowej.

Obszar III – Profilaktyka uzależnień i innych zagrożeń

W obszarze tym naszym celem będzie zapobieganie pojawianiu się zachowań uzależniających wśród naszych uczniów. W przypadku ich stwierdzenia, zostaną podjęte działania interwencyjne we współpracy ze specjalistami. Będą to różnorodne formy działań edukacyjnych, warsztatowych, wspierających adresowanych do uczniów, ich rodziców oraz nauczycieli. Dzięki zaangażowaniu tych trzech grup odbiorców programu chcemy osiągnąć jak największe efekty oddziaływań profilaktycznych. Dostarczając uczniom wiedzę na temat różnych form uzależnień (uzależnienie od nikotyny, alkoholu, narkotyków, internetu, sekt itp.), rozpoznawania chorób cywilizacyjnych (depresja, bulimia, anoreksja, stres), chcemy kształtować w nich postawę świadomego i wolnego wyboru stylu życia oraz wskazywać uczniom na alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu i radzenia sobie z trudnościami.

Cele ogólne:

- Zwiększanie świadomości zagrożeń płynących z zachowań ryzykownych poprzez dostarczanie wiedzy na temat uzależnień.
- Zapoznanie z przyczynami, mechanizmem uzależnienia oraz konsekwencjami destrukcyjnych zachowań nawykowych.

- Wskazywanie uczniom na alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu poprzez rozwijanie ich zainteresowań i zdolności.

6. Procedura ewaluacji

Szkolny program profilaktyki będzie częściowo ewaluowany po każdym roku szkolnym.

Cele ewaluacji

- uzyskanie informacji o przebiegu realizacji programu,
- poznanie ewentualnych braków i trudności, które występują w czasie realizacji programu,
- diagnoza nastawienia odbiorców programu i zainteresowania jego realizacją.

Metody ewaluacji:

- rozmowa z odbiorcami programu (uczniami w czasie zajęć lekcyjnych i rodzicami w czasie zebrań klasowych),
- konsultacje z nauczycielami.

Mierzalne wskaźniki ewaluacji

- Prawidłowa reakcja uczniów w sytuacjach zagrożenia.
- Umiejętność dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne.
- Zmniejszenie zachowań agresywnych wśród uczniów.
- Stosowanie zasad zdrowego stylu życia, unikanie nałogów.
- Umiejętność organizowania przez uczniów czasu wolnego.
- Posiadanie wiedzy na temat konsekwencji niebezpiecznych zachowań.
- Doskonalenie umiejętności wychowawczo-profilaktycznych nauczycieli.
- Posiadanie umiejętności przekazywania wiedzy uczniom z zakresu profilaktyki.
- Współpraca rodziców ze szkołą i dostrzeganie problemów własnego dziecka.

Metody zbierania informacji

- obserwacja pod kątem zachowań prospołecznych i prozdrowotnych,
- analiza dokumentacji szkolnej,
- analiza frekwencji uczniów,
- wywiady z uczniami,
- wywiady z rodzicami uczniów,
- ankiety uczniów,
- rozmowy z uczniami, rodzicami,
- hospitacja diagnozująca.

7. Szczegółowy plan działań profilaktycznych

Harmonogram planowanych działań profilaktycznych w roku szkolnym 2015/2016 w III Liceum Ogólnokształcącym im. Bolesława Prusa i Gimnazjum nr 18 w Sosnowcu

Cele	Sposób realizacji celów	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
<p>I. Profilaktyka niepowodzeń szkolnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motywowanie uczniów do nauki. • Wyposażanie uczniów w umiejętności efektywnego uczenia się oraz planowania i organizacji pracy. • Wspieranie uczniów z trudnościami szkolnymi. • Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem. • Systematyczne monitorowanie nieobecności uczniów przez wychowawców i rodziców. • Diagnozowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosowanie przez nauczycieli aktywizujących metod nauczania, atrakcyjnych dla uczniów. • Wykorzystywanie multimedialnych środków dydaktycznych – stosowanie technologii informatycznej. • Organizowanie konkursów przedmiotowych, • Udział uczniów w projektach edukacyjnych • Organizowanie kół zainteresowań. • Uczestniczenie w wykładach prowadzonych przez specjalistów w zakresie różnych przedmiotów. • Warsztaty na temat technik efektywnego uczenia się oraz organizacji i planowania czasu. • Stała współpraca grona pedagogicznego z rodzicami ucznia w zakresie zapobiegania niepowodzeniom szkolnym • Stała współpraca wychowawców i nauczycieli z rodzicami w zakresie monitorowania częstych nieobecności uczniów w szkole. • Współpraca wychowawców i rodziców z pedagogiem i psychologiem szkolnym w sytuacjach problemowych, związanych z „wagarami”. • Warsztaty radzenia sobie ze stresem dla uczniów w ramach lekcji wychowawczych. 	<p>-nauczyciele przedmiotowi</p> <p>-wychowawcy</p> <p>-psycholog, pedagog, doradca zawodowy</p>	<p>cały rok</p>

<p>III. Profilaktyka uzależnień– rozumienie złożoności i zagrożeń współczesnego świata</p> <p>1. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania chorób cywilizacyjnych (depresja, bulimia,, anoreksja, stres). - kształtowanie odpowiedzialności samokontroli, tolerancji, umiejętność zrozumienia osób chorych i cierpiących.</p> <p>2. Kształtowanie świadomości skutków i niebezpieczeństw związanych z nałogiem (nikotynizm, alkoholizm, narkomania, DOPALACZE) –wzrost świadomości młodego człowieka w zakresie dbania o własne zdrowie.</p> <p>Program profilaktyczny SMIAK ŻYCIA czyli debata o dopalaczach.</p> <p>3. Przyczynianie się do kształtowania kultury prawnej wśród uczniów, rodziców, nauczycieli</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie spotkań z młodzieżą – zaznajomienie ich z zakresem pracy pedagoga i psychologa, formami niesienia pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz z innymi placówkami specjalistycznymi • Udział młodzieży w warsztatach dotyczących radzenia sobie ze stresem • Udział młodzieży w spotkaniach na temat zaburzenia łaknienia- problem uzależnienia we współczesnym świecie • Program „różowa wstążeczka”. <ul style="list-style-type: none"> • Udział młodzieży w programach profilaktycznych na temat uzależnień – dostarczenie informacji o mechanizmach wczesnego picia alkoholu i następstwach zażywania narkotyków, dopalaczy, palenia papierosów. • Zapoznanie rodziców i młodzieży z instytucjami pomagającymi w sytuacjach kryzysowych. • Objęcie programem wszystkich uczniów gimnazjum i liceum. Czas realizacji: I semestr roku szkolnego 2015/2016 <p>Udział młodzieży i rodziców w spotkaniach z zawodowym kuratorem sądowym,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cykl spotkań na temat odpowiedzialności karnej młodzieży 	<p>Wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele biologii</p> <p>Wszyscy nauczyciele wychowawcy, pedagog, psycholog</p> <p>Realizatorzy programów profilaktycznych</p> <p>Koordynator: pedagog szkolny Realizatorzy: wychowawcy klas.</p> <p>Wychowawcy, pedagog, psycholog Zaproszeni goście</p>	<p>cały rok</p> <p>Cały rok</p>
---	---	---	---------------------------------

<p>4. Przeciwdziałanie zagrożeniom ze strony sekt i innych grup nieformalnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - umiejętność dokonywania wyborów - kształtowania u uczniów umiejętności rozpoznawania strategii wpływu i obrony przed manipulacją (werbowaniem) w codziennych sytuacjach. 	<p>Zwiększenie aktywności organizacji młodzieżowych</p> <p>(prowadzenie różnorodnej atrakcyjnej działalności kulturalno- wychowawczej celem rozwijania uzdolnień, zainteresowań młodzieży i propagowanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie spotkań – zapoznanie z podstawową wiedzą na temat sekt, przyczyn ich atrakcyjności i mechanizmów. • Warsztaty z asertywności 		
---	--	--	--

Ewaluacja

W konstruowaniu Programu Profilaktycznego na rok szkolny 2015/2016 uwzględniono:

1. Informacje uzyskane w wyniku diagnozy poziomu bezpieczeństwa młodzieży na terenie szkoły.
2. Opinie przekazane przez nauczycieli, Radę Rodziców oraz przez rodziców w trakcie zebrań.
3. Wnioski z realizacji programu profilaktycznego w roku szkolnym 2014/2015
4. Informacje uzyskane na podstawie spostrzeżeń, rozmów z nauczycielami, uczniami i rodzicami.

Program profilaktyczny przedstawiony i zatwierdzony:

- 1. Na Radzie Pedagogicznej w dniu 31 sierpnia 2015r.**
- 2. Przedstawiony rodzicom na zebraniu 09 września 2015r.**
- 3. Zatwierdzony przez Radę Rodziców 09 września 2015r.**
- 4. Zaopiniowany przez Samorząd Uczniowski**
- 5. Przedstawiony uczniom na godzinach wychowawczych.**